

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет (інститут) географічний

Кафедра економічної та соціальної географії

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

АГРОБІЗНЕС

(назва дисципліни)

підготовки **бакалавра**

(назва освітнього рівня)

спеціальності **014 Середня освіта (Географія)**

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми **Географія. Економіка**

(назва освітньо-професійної, освітньо-наукової / освітньо-творчої програм)

Силабус навчальної дисципліни «Агробізнес» підготовки бакалавр, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Географія), за освітньою програмою «Географія. Економіка».

Розробник: Потапова А. Г., доцент кафедри економічної та соціальної географії, кандидат географічних наук, доцент

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії

протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

В. о. завідувача кафедри: _____

Погребський Т. Г.

© Потапова А. Г., 2021

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта (Географія) Освітньо-професійна програма (спеціалізація): Географія. Економіка Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання – 4
		Семестр – 8-ий
		Лекції – 30 год.
		Практичні (семінарські) – 30 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота – 80 год.
	Консультації – 10 год.	
Мова навчання		українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта (Географія) Освітньо-професійна програма (спеціалізація): Географія. Економіка Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання – 5
		Семестр – 9-ий
		Лекції – 6 год.
		Практичні (семінарські) – 6 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота – 112 год.
	Консультації – 26 год.	
Мова навчання		українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач	Потапова Алла Геннадіївна
Науковий ступінь	Кандидат географічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Доцент кафедри економічної та соціальної географії
Профайл	https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/Потапова_Алла_Геннадіївна
Телефон	+380503783394
e-mail	potapova.alla@vnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: 2 академічні години кожен вівторок 15.00–16.00, аудиторія С-607А

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Анотація курсу

Дисципліна «Агробізнес» є складовим елементом багатогранного блоку професійної підготовки майбутніх фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта. Географія, освітньо-професійної програми Середня освіта. Географія. Економіка.

Дисципліна ґрунтується на системному підході до ефективної взаємодії усіх ланок виробництва в агросфері: зберігання, транспортування, переробка сільськогосподарської продукції і доведення до продажу шляхом налагодження управлінського, технологічного процесу, залучення матеріально-технічних і фінансових ресурсів для задоволення попиту і вимог споживачів.

Пререквізити

Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів з теорії та практики: «Фізичної географії України», «Ландшафтознавства», «Економічної та соціальної географії України», «Географії АПК», «Географії населення», «Основ суспільної географії» тощо.

Постреквізити

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння й навички, що здобуваються по завершенню вивчення дисципліни «Агробізнес»: «Регіональне бізнес-планування», «Регіональна політика», «Просторовий аналіз», а також при вивченні географії, сільського господарства та дисциплін вільного вибору.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Агробізнес» є знання про компонентну та територіальну організацію агробізнесу – міжгалузевого об'єднання з виробництва, переробки та реалізації продукції, виготовленої на основі сільськогосподарської сировини.

Основними **завданнями** дисципліни «Агробізнес» є: ознайомитись з теоретичними основами курсу; опанувати загальні закономірності, завдання, способи та прийоми успішного здійснення підприємницької діяльності в аграрній сфері та у сільській місцевості; набути навичок управління та

організації сільськогосподарського виробництва за ринкових умов; засвоїти основи розробки ефективних механізмів співпраці між переробними підприємствами та сільгоспвиробниками; навчитися здійснювати апробацію виробництва нових видів сільгосппродукції шляхом закладання демонстраційних полів та маркетингу; аналізувати статистичні та картографічні матеріали, літературні джерела з метою виявлення сучасних тенденцій розвитку агробізнесу в Україні та регіонах світу.

Згідно з вимогами освітньо-кваліфікаційної програми студенти повинні

знати: основні історичні етапи розвитку предметної області (**ПРН 1**); та розуміти принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання географії, економіки/підприємництва та фінансової грамотності в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти) (**ПРН 3**); термінологію і номенклатуру, розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру географічної та економічної наук, закони і закономірності, різні погляди на проблемні питання сучасної географії й економіки (**ПРН 10**);

вміти: оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності (**ПРН 5**); пояснювати просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях (**ПРН 12**); пояснювати зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, формулює наслідки і детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства (**ПРН 13**); дотримуватися нормами академічної доброчесності у процесі навчання і професійній діяльності (**ПРН 19**).

Результати навчання (компетентності)

До кінця навчання студенти набудуть такі компетентності:

загальні компетентності:

- здатність свідомо ставитись до вимог суспільства, усвідомлювати свої права та обов'язки як громадянина України, діяти на засадах етичних мотивів соціально, відповідально і свідомо (**ЗК 1**);

- знання й розуміння предметної професійної діяльності та здатність до професійного розвитку та навчання впродовж життя (**ЗК 2**);

- здатність працювати автономно та в команді, забезпечувати якість виконання робіт і оцінювання їх результатів, приймати обґрунтовані рішення (**ЗК 7**);

- здатність до пошуку, обробки та критичного аналізу інформації з різних джерел, до інноваційного мислення, креативності, до генерування нових ідей (**ЗК 8**);

- здатність до використання знань в практичній діяльності, до адаптації та дії в нових умовах (**ЗК 9**).

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- здатність застосовувати набуті географічні, економічні та психолого-педагогічні компетентності для формування в учнів ключових і предметних компетентностей на рівні базової середньої освіти (**ФК 1**);

- здатність забезпечувати безпечне проведення красзнавчої дослідницько-пошукової діяльності учнів у закладах освіти (**ФК 4**);

- здатність використовувати поняття, концепції, теорії географії й економіки для комплексної характеристики природних та соціально-економічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному) (ПК 1);
- здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти і пояснювати стратегію сталого розвитку людства (ПК 2);
- здатність обґрунтовувати взаємозв'язки у ландшафтах та характеризувати особливості фізико-географічних об'єктів у геосферах (ПК 3);
- здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах і країнах (ПК 4);
- здатність виконувати польові дослідження (природних, суспільних об'єктів і процесів), спроможність проводити педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати, застосовувати їх у професійній діяльності (ПК 6);
- здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей у світі, регіонах, країнах (ПК 9).

Структура навчальної дисципліни ДФН

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції.	Практичні роботи	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю */ Бали
Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні засади дослідження агробізнесу						
Тема 1. Вступ, предмет і завдання курсу «Агробізнес»	9,5	2	2	5	0,5	ДС, РК, ІРС/2
Тема 2. Науково-теоретичні та методичні основи дослідження агробізнесу	9,5	2	2	5	0,5	ДС, РК, ІРС/3
Тема 3. Система економічних взаємовідносин в агробізнесі	10,5	2	2	6	0,5	ДС, РК, ІРС/3
Тема 4. Розвиток і функціонування аграрного ринку. Земля як головний засіб виробництва у сільському господарстві. Земельна реформа в Україні	10,5	2	2	6	0,5	ДБ, ІРС/3
Тема 5. Передумови розвитку і функціонування агробізнесу	9,5	2	2	5	0,5	ДБ, ІРС/3
Тема 6. Продовольчий маркетинг	9,5	2	2	5	0,5	ДБ, ІРС/3

Тема 7. Організація маркетингу та особливості розробки бізнес-плану на підприємствах АПК	11	2	2	6	1	ДБ, ІРС/3
Модульна контрольна робота 1						Т / 30
Разом за модулем 1	70	14	14	38	4	50
Змістовий модуль 2. Теоретичні положення географії науки						
Тема 8. Інфраструктура агропромислового виробництва	9,5	2	2	5	0,5	ДС, ІРС/2,5
Тема 9. Організаційні форми виробництва в агробізнесі України	10	2	2	5	1	ДС, РЗ, ІРС/2,5
Тема 10. Державне регулювання агробізнесу	9,5	2	2	5	0,5	ДС, РЗ, ІРС/2,5
Тема 11. Екологізація агробізнесу	9,5	2	2	5	0,5	ДС, РЗ, ІРС/2,5
Тема 12. Продовольча проблема в сучасному світі та методи збільшення виробництва продовольчих товарів	10	2	2	5	1	ДС, РЗ, ІРС/2,5
Тема 13. Особливості розвитку агробізнесу в Україні. Регіональні відміни	10,5	2	2	6	0,5	ДС, РЗ, ІРС/2,5
Тема 14. Агробізнес в розвинених країнах світу	11	2	2	6	1	ДС, РЗ, ІРС/2,5
Тема 15. Агробізнес у країнах, що розвиваються	10	2	2	5	1	ДС, РЗ, ІРС/2,5
Модульна контрольна робота №2						Т / 30
Разом за модулем 2	80	16	16	42	6	50
Всього годин / Балів	150	30	30	80	10	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

ЗФН

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції.	Практичні роботи	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю */ Бали
Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні засади дослідження агробізнесу						
Тема 1. Вступ, предмет і завдання курсу	9	-	-	8	1	ДС, РК, ІРС/2

«Агробізнес»						
Тема 2. Науково-теоретичні та методичні основи дослідження агробізнесу	10	0,5	0,5	8	1	ДС, РК, ІРС/3
Тема 3. Система економічних взаємовідносин в агробізнесі	11	0,5	0,5	8	2	ДС, РК, ІРС/3
Тема 4. Розвиток і функціонування аграрного ринку. Земля як головний засіб виробництва у сільському господарстві. Земельна реформа в Україні	11	0,5	0,5	8	2	ДБ, ІРС/3
Тема 5. Передумови розвитку і функціонування агробізнесу	10	0,5	0,5	8	1	ДБ, ІРС/3
Тема 6. Продовольчий маркетинг	11	0,5	0,5	8	2	ДБ, ІРС/3
Тема 7. Організація маркетингу та особливості розробки бізнес-плану на підприємствах АПК	10	0,5	0,5	8	1	ДБ, ІРС/3
Модульна контрольна робота 1						Т / 30
Разом за модулем 1	72	3	3	56	10	50
Змістовий модуль 2. Теоретичні положення географії науки						
Тема 8. Інфраструктура агропромислового виробництва	10	0,5	0,5	7	2	ДС, ІРС/2,5
Тема 9. Організаційні форми виробництва в агробізнесі України	10	0,5	0,5	7	2	ДС, РЗ, ІРС/2,5
Тема 10. Державне регулювання агробізнесу	9	-	-	7	2	ДС, РЗ, ІРС/2,5
Тема 11. Екологізація агробізнесу	9	-	-	7	2	ДС, РЗ, ІРС/2,5
Тема 12. Продовольча проблема в сучасному світі та методи збільшення виробництва продовольчих товарів	10	0,5	0,5	7	2	ДС, РЗ, ІРС/2,5
Тема 13. Особливості розвитку агробізнесу в Україні. Регіональні відміни	10	0,5	0,5	7	2	ДС, РЗ, ІРС/2,5
Тема 14. Агробізнес в розвинених країнах світу	10	0,5	0,5	7	2	ДС, РЗ, ІРС/2,5
Тема 15. Агробізнес у країнах, що розвиваються	10	0,5	0,5	7	2	ДС, РЗ, ІРС/2,5
Модульна контрольна робота №2						Т / 30

Разом за модулем 2	78	3	3	56	16	50
Всього годин / Балів	150	6	6	112	26	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання

Завдання самостійної роботи студентів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані (розкривають тему завдання); не мають логічних і розрахункових помилок.

Методи та форми навчання

Словесні методи: лекція, пояснення, розповідь, бесіда: відбувається з використанням традиційних засобів навчання у поєднанні з засобами ІКТ.

Наочні методи: мультимедійні презентації.

Практичні методи: розв’язування задач з професійно-орієнтованим змістом.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації: дискусії і диспути, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості.

Методи контролю: індивідуальне та фронтальне опитування, дискусія, модульний контроль за допомогою тестування, залік.

Методи самоконтролю: самостійний пошук помилок, уміння самостійно критично оцінювати свої знання, визначати пріоритетні напрямки власного навчального процесу, самоаналіз.

Форми роботи: індивідуальна, групова, фронтальна.

Форми організації навчання: лекційні заняття, практичні заняття, самостійна робота студентів, контрольні заходи.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо студента

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

- не пропускати навчальні заняття, не спізнюватися на них та не займатися сторонніми справами на заняттях;
- чітко й вчасно виконувати навчальні завдання та завдання для самостійної роботи;
- виключати мобільний телефон під час занять і під час контролю знань;
- брати участь у контрольних заходах (поточний, модульний, підсумковий та контроль самостійної роботи).

За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із деканатом та керівником курсу.

Політика щодо академічної доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- виконувати усі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- списування під час контрольних заходів (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів;
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Самостійно вивчати матеріал пропущеного заняття, за умов не виконання завдань практичних занять відпрацювати їх під керівництвом викладача та захистити у час передбачений графіком консультацій викладача.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до -50 %). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Рейтингову кількість балів здобувача освіти формують бали, отримані за дві модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестування (максимум – 60 балів) та виконання завдань тем змістових модулів (максимум – 40 балів).

До модульної контрольної роботи допускаються здобувачі освіти, які опрацювали весь обсяг теоретичного матеріалу у т.ч. і матеріал самостійно, виконали практичні роботи. Модульний контроль проводиться у вигляді тестування, завдання якого обов'язково включають матеріал, який передбачено до самостійного опрацювання студентами. Тестове завдання кожної модульної контрольної роботи складається з 30 питань. За кожну правильну відповідь студент отримує 1 бал.

Рейтинг студента з навчальної роботи визначається відповідно до «Положення про організацію контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти...» у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

Якщо у підсумку виконання усіх видів навчальної роботи з даної дисципліни студент набирає не менше 75 балів, то вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. У протилежному випадку, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає залік. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Залікова оцінка визначається в балах (від 0 до 60) за результатами виконання екзаменаційних завдань.

На залік виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

До заліку не допускається здобувач вищої освіти, який набрав менше ніж

20 балів за навчальну роботу впродовж семестру, не виконав і не здав усі практичні завдання, не відвідував без поважних причин більшу частину лекцій.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Навчальна дисципліна оцінюється за 100 бальною шкалою. Переведення балів внутрішньої 100 бальної шкали в національну шкалу здійснюється наступним чином:

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 - 74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Потапова А. Г. Агробізнес: програма вибіркової навчальної дисципліни підготовки бакалавр, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта. Географія, освітньо-професійної програми (спеціалізації) Середня освіта. Географія. Економіка. 13 с.

2. Потапова А. Г. Бізнес-планування: методичні рекомендації. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2014. 105 с.

3. Потапова А. Г. Бізнес-планування: курс лекцій. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2016. 116 с.

4. Потапова А. Г. Бізнес-планування: навчальний посібник. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2017. 260 с.

5. Потапова А. Г. Бізнес-планування: методичні вказівки до виконання самостійної роботи. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2018. 58 с.

6. Потапова А. Г. Бізнес-планування: навчальний посібник. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2020. 113 с.

7. Потапова А. Г. Агробізнес. Курс лекцій. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 200 с.

8. Потапова А. Г. Агробізнес: практикум. Навч. посібн. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 112 с.

9. Потапова А. Г. Агробізнес. Сертифікований електронний курс навчальної дисципліни (Модель № 2) (Сертифікат № 100621-30, протокол № 10 від 16 червня 2021 р).

10. Потапова А. Г. Регіональне бізнес-планування. Сертифікований електронний курс навчальної дисципліни (Модель № 2) (Сертифікат № 100621-32, протокол № 10 від 16 червня 2021 р).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Аграрний сектор України на шляху до Євроінтеграції: монографія / за ред. О. М. Бородіна. Ужгород : ІВА, 2006. 496 с.

2. Агропромисловий комплекс України: стан та перспективи розвитку (1990–2000) / За ред. П. Г. Саблука, М. Я. Дем'яненко, М.Ф.Кропивка. К. : ІАЕ УААН, 1999. 252 с.
3. Балабанов Г. В. Территориальная сегментация продовольственного рынка Украины. Зернопродуктовый комплекс Украины: структура и территориальная организация. К. : УАРР/ПАП, 1999. 105 с.
4. Балабанов Г. В., Кобзев О. М., Семенченко Г. В. Трансформація структури сільськогосподарського виробництва України: регіональний аспект. К. : ІАРР/ПАП, 2000. 29 с.
5. Балабанов Г. В. Агропромышленные комплексы территориальный системно-структурный анализ (на материалах Украины): Автореф. дис. д-ра геогр. наук. К., 1992. 43 с.
6. Бойко В. И., Коржинский М. П., Лазня В. В. Рынок продовольства. К. : 1994. 160 с.
7. Гайдуцький П. І., Корольова О. Є. Формування ринкових відносин в агропромисловому комплексі. К., 1994. 175 с.
8. Гайдуцький П. І., Саблук П. Т., Лупенко Ю. О. Аграрна реформа в Україні. К. : ННЦ ІАЕ, 2005. 424 с.
9. Губені Ю. Організація агробізнесу і підприємництва: Курс лекцій. Львів : Львів, держ. аграр. ун-т, 1998. 136 с.
10. Губені Ю. Основи підприємництва та агробізнесу. Навч. посібник. Львів : Укр. технології, 2002. 256 с.
11. Земельний кодекс України. К., 2001.
12. Ильина З. М., Мирочинская И. В. Рынки сельскохозяйственного сырья и продовольствия. Минск : БЭГУ, 2000. 225 с.
13. Канівський П. К. Спеціалізація сільськогосподарських підприємств: монографія. К. : ННЦ ІАЕ, 2005. 348 с.
14. Лопатинський Ю. Трансформація аграрного сектора: інституціональні засади. Чернівці : Рута, 2006. 344 с.
15. Михасюк І., Майовець Є. Аграрний сектор АПК: проблеми і шляхи вирішення. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2001.
16. Могильний О. Державне регулювання аграрного виробництва в період трансформації економіки. К. : ІАЕ УААН, 2002. 430 с.
17. Національний атлас України / голова редколегії Б. Є. Патон; гол. ред. Л. Г. Руденко. К. : ДНВП Картографія, 2008. 604 с.
18. Нова економічна парадигма формування стратегії Національної продовольчої безпеки України у ХХІ столітті / за ред. П. П. Каблука. К. : ІАЕ УААН, 2001. 638 с.
19. Основи аграрного підприємництва / За ред. М. Й. Маліка. К. : ІАЕ, 2000. 582 с.
20. Основи аграрної економіки / за ред. В. Галушка, Г. Хуленбука. К. : Вища освіта, 2003. 339 с.
21. Основи маркетингу на підприємствах АПК / За ред. П.І. Гайдуцького, Є.А. Бузовського. К., 1992. 38 с.
22. Пістун М. Д., Гуцал В. О., Провотар Н. І. Географія агропромислових комплексів. К. : Либідь, 1997. 200 с.

23. Предпринимательство и агробизнес / Под ред. А. Д. Владыки, А. С. Малахова. 1996. 228 с.
24. Семенов В. Ф. Шляхи підвищення ефективності реформування агропромислового комплексу регіону. К., 1998. 206 с.
25. Семенов В. Ф., Сіваченко І. Ю., Федоряка В. П. Загальний курс агробізнесу: Навч. посібн. К. : Знання, КОО, 2000. 301 с.
26. Семенов В. Ф., Деречин В. В. Региональный АПК: теория, практика, проблемы. Одесса, 1995. 164 с.
27. Сільськогосподарський сектор України на рубежі тисячоліть [у 2 т.] / [упор. Л. О. Шепотько та ін.]. К. : Ін-т економіки НАНУ, 2000. Т. 1. 2000. 396 с.
28. Сидоров В. С. Аграрний бізнес менеджмент: учеб. пособие. М. : Рос. академия менеджмента и агробизнеса, 1997. 444 с.
29. Слав'юк Р. А. Асоційовані форми аграрного бізнесу: особливості утворення, практика функціонування, перспективи регулювання. Луцьк : Вежа, 2000. 322 с.
30. Соціально-економічна географія України / За ред. О.І.Шаблія: Навч. посібник. Львів : Світ, 2000.
31. Статистичний щорічник України за 2018 рік. К.: Техніка, 2020.
32. Сухий П. О. Агропродовольчий комплекс Західноукраїнського регіону: монографія. Чернівці, Рута, 2008. 400 с.
33. Черевко Г. В. Державне регулювання економіки в АПК : навч. посібник. К. : Знання, 2006. – 339 с.

Додаткова

1. Балабанов Г. В. Продовольчий ринок України та суть геомаркетингового підходу до його дослідження. Укр. геогр. журн., 1998. № 4. С. 8–13.
2. Влах М. Р. Методичні вказівки до вивчення економічних зв'язків з курсу «Географія АПК». Львів : ЛДУ, 1991. 27 с.
3. Влах М. Р. Проблеми совершенствования производственно-экономических связей АПК Закарпатской области: Автореф. дис. канд. геогр. наук. К. : 1990. 18 с.
4. Голомша М. Є. Молокопродуктовий підкомплекс в перехідний період до ринку. Економіка АПК., 1998. № 7. С. 22–24.
5. Дерев'янку О. Основні напрямки системного трансформування харчової промисловості України. Економіка України, 2000. № 1. С. 45–50.
6. Ігнатенко Н. Г., Руденко В. П. Природно-ресурсный потенциал территории: географический анализ и синтез. Львов : Вища шк., 1986. 162 с.
7. Корінько М. Д. Новий стан реструктуризації м'ясопродуктового комплексу України. Економіка АПК, 1998. №11. С. 25–31.
8. Кучер О. Земельний фонд як об'єкт державного управління. Економіка України, 2000. № 1. С. 59–64.
9. Лижник Я. С., Слащук А. М., Потапова А. Г. Класифікація та типізація фермерських господарств: суспільногеографічні дослідження. Природничі науки в системі освіти : матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-

конференції 27 лютого 2013 р. м. Умань. Умань : ПП Жовтий О. О., 2013. С. 73–76.

10. Методические рекомендации по организации маркетинга в агропромышленном производстве АПК. Экономика, управление. 1993. № 7. С. 45–55; № 8. С. 35–45.

11. Мукомель І. Ф. Сільськогосподарські зони Української РСР / Відп. ред. І. Н. Романенко. К. : Вид-во Київ, ун-ту, 1961. 395 с.

12. Організація агробізнесу та підприємництва / За ред. В.П. Мартянова. Ч.1. Харків : Харків, держ. аграрний ун-т, 1998. 180 с.

13. Потапова А. Г. Раціональне використання земель сільськогосподарського призначення в умовах Волинської області. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: географія. Тернопіль : Видавництво ТНПУ. 2008. № 1 (випуск 23). С. 237–240.

14. Потапова А. Г. Конструктивно-географічні та соціально-економічні фактори функціонування Волинського регіонального агропродовольчого ринку. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету. Серія: Географія. Вінниця, 2008. Випуск 17. С. 177–182.

15. Потапова А. Г. Агрокліматичні ресурси Волинської області та їх вплив на вирощування сільськогосподарських культур. Історія української географії. Всеукраїнський науково-теоретичний часопис : підручники і посібники. Тернопіль, 2008. Випуск 18. С. 74–77.

16. Потапова А. Г. Структура та територіальні особливості агроресурсного потенціалу Волинської області. Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Географічні науки. 2009. № 8. С. 31–34.

17. Потапова А. Г., Мольчак Я. О. Регіональні особливості продовольчого комплексу Волинської області. Науковий вісник Чернівецького університету : Збірник наукових праць. Вип. 391: Географія. Чернівці: Рута, 2008. С. 173–180.

18. Потапова А. Г., Мольчак Я. О. Аналіз екологічного стану ґрунтового покриву Волинської області. Людина і довкілля. Проблеми неоекології. Харків, 2008. № 1–2. С. 28–33.

19. Потапова А. Г., Панькевич С. Г. Використання природного агроресурсного потенціалу в сільськогосподарському виробництві Волинської області. Генеза, географія та екологія ґрунтів. Збірник наукових праць. Львів Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. С. 424–428.

20. Потапова А. Г. Агропромисловий комплекс Волинської області. Проблеми Полісся. Луцьк : РВВ ЛНТУ. 2009. Випуск 2. С. 176–181.

21. Потапова А. Г. Оцінка агроресурсного потенціалу Волинської області для розвитку сільськогосподарського виробництва. Сучасні напрями розвитку і перспективні орієнтири у географічній науці та освіті. Вісник інституту педагогічної освіти. Серія географічна. Рівне : Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. С. Дем'янчука, 2009. С. 91–96.

22. Потапова А. Г. Екологічні проблеми агросистем Волинської області та їх вирішення. Науковий вісник Чернівецького університету : Збірник наукових праць. Вип. 480-481 : Географія. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2009. С. 108–111.

23. Потапова А. Г., Мольчак Я. О. Конструктивно-географічний аналіз та оцінка природного агроресурсного потенціалу Волинської області. Монографія. Луцьк : РВВ ЛНТУ, 2010. 215 с.

24. Потапова А. Г. Регіональні закономірності перетвореності природних агроландшафтів Волинської області. Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Географічні науки. 2011. № 9. С. 29–33.

25. Потапова А. Г. Природний агроресурсний потенціал території у контексті господарської діяльності регіону. Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Географічні науки. 2011. № 18. С. 23–26.

26. Потапова А. Г. Особливості сучасного сільськогосподарського землекористування Волинської області. Природа Західного Полісся та прилеглих територій : зб. наук. пр. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. № 8. С. 59–64.

27. Потапова А. Г., Васильчик О. М. Економіко-організаційні основи розвитку сільськогосподарського підприємства ТзОВ «Городище» Луцького району Волинської області. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Географічні науки. 2013. № 5 (255). С. 133–137.

28. Потапова А. Г., Васильчик О. М. Вплив природно-ресурсного потенціалу на спеціалізацію сільськогосподарського виробництва у Луцькому районі. Природа Західного Полісся та прилеглих територій : зб. наук. пр. / за заг. ред. Ф. В. Зузука. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. № 11. С. 114–119.

29. Потапова А. Г., Лемехова А. С. Особливості сучасного розвитку агропромислового комплексу Волинської області. Часопис соціально-географічної географії. Випуск 16 (1). Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. С. 123–126.

30. Потапова А. Г., Мольчак Я. О. Методичні основи та підходи конструктивно-географічного вивчення природного агроресурсного потенціалу. Конструктивна географія і картографія: стан, проблеми, перспективи. Львів, 2015. С. 36–40.

31. Потапова А. Г., Краснопольська Н. В. Економічний потенціал Волинської області. Монографія. Луцьк : Волиньполіграф, 2016. 174 с.

32. Потапова А. Г., Лемехова А. С. Employment potential of the Volyn region: its content and importance in the conditions of the market economy. Часопис соціально-економічної географії. Випуск 21 (2). Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. С. 80–84.

33. Потапова А. Г., Краснопольська Н. В., Слабецька Ю. С. Засади підвищення конкурентноспроможності регіону (на прикладі Волинської області). Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту. 2018. № 22. С. 206–213.

34. Потапова А. Г., Краснопольська Н. В., Питель О. В. Чинники розміщення продуктивних сил регіону (на прикладі Волинської області). Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту. 2018. № 22. С. 108–115.

35. Потапова А. Г., Краснопольська Н. В. Особливості просторового розміщення закладів внутрішньої торгівлі Волинської області. Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту. 2019. № 25. С. 160–167.

36. Потапова А. Г. Агробізнес. Курс лекцій. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 200 с.

37. Потапова А. Г. Агробізнес: практикум. Навч. посібн. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 112 с.

38. Потапова А. Г. Агробізнес. Сертифікований електронний курс навчальної дисципліни (Модель № 2) (Сертифікат № 100621-30, протокол № 10 від 16 червня 2021 р).

39. Потапова А. Г. Регіональне бізнес-планування. Сертифікований електронний курс навчальної дисципліни (Модель № 2) (Сертифікат № 100621-32, протокол № 10 від 16 червня 2021 р).

40. Радченко В. Ринкові проблеми інвестування агробізнесу. Економіка України, 2000. № 2. С. 55–60.

41. Романова Л. В. Становлення підприємництва в сільському господарстві. К. : ІАЕ, 1997. 274 с.

42. Солдатов В. П., Сямченков О. А. Державна підтримка агробізнесу в США. Економіка АПК, 1999. № 11. С. 89–93.

43. Сучасний екологічний стан та перспективи екологічно безпечного стійкого розвитку Волинської області: кол. моногр. / за ред. В. О. Фесюка. К. : ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІЕНЕЙ», 2016. 316 с.

44. Potarowa A., Pogrebskij T., Golub G., Hlushko S. The food problem of Ukraine. *Acta Geographica Silesiana*. № 15/1 (41). Sosnowiec : InstytutNauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego, 2021. S. 25–31.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України // www.rada.gov.ua
2. Державний комітет статистики України // www.ukrstat.gov.ua
3. Інститут аграрної економіки // www.iae.kiev.ua
4. Український агропортал // www.agrobiznes.com.ua
5. Урядовий портал // www.kmu.gov.ua